

Թարգմանչի մը սկզբունքը պէտք է ըլլայ րացատրել ուրիշ լեզուի մը մասնայատկութիւնները այնպէս մը որ իրենին պատշաճեցած ըլլայ: Այս կանոնին համաձայն, աւելի իմաստը կուտար քան թէ երբայեցեղէնի բառերը. և հոգը ունէր երբայական Աստուածաշունչի զաղափարներուն տալ ձև մը ոչ միայն յստակ այլ նաև գեղարդիտական: Այս նպատակով երբայական նախադասութեանց համակարգութիւնը կանոնաւորուած կը փոխանակէ գեղեցիկ պարբերութիւններով, իր բացատրութիւնները կը զանազանին հոն իսկ ուր երբայեցեղէնը կը պահէր միևնաժամ բառերը, ան կը համաօտէր նախադասութիւնները, զանց կ'ընէր կրկնութիւնները, մինչ միւս կողմէն, կարևոր նկատուած յաւելումներէն չէր զրկուեր:

Առոնք են այն սկզբունքները որոնց համաձայն, Յերոնիմոս աշխատած է իրականացնել ճիշդ, յստակ և գեղեցիկ Թարգմանութիւն մը: Եթէ հաստատուած անոնց հետեւած ըլլա՞ր՝ պիտի ունենար կատարելապէս կատարեալ ընազրի մը: Դժբաղդաբար յաճախ անոնց անհատորակ գտնուած է: Դիտաւոր պատճառը ան է որ շատ յարգ կ'ընծայէր այն աւանդական ձևերուն զորս Հին Կտակարանի զաղափարները ընդունած էին հին Թարգմանութեանց մէջ: Այսպէս էր որ աւելի ուսմական լատիններէնը կը գործածէր քան թէ դասական լատիններէնը: Իր ընազրին մէջ կը պահէ ընթացիկ ընազրին րացատրութիւնները և նախադասութիւնները. թէպէտև սխալ ճանցած էր զանոնք: Այդ պատճառաւ շատ երբայարանութիւններ և քանի մը հելլենաբանութիւններ սպրդած են:

Երբեմն ալ, ճշգրտեան այս սկզբունքով առանց ստիպուած ըլլալու, կը Թարգմանէ խիստ տառացի եղանակաւ մը, այնպէս որ շատ հատուածներ անհասկնալի կը դառնան: Երբեմն ալ, ընդհակառակն, յստակութեան և գեղեցիկութեան պէտք չտեսնուած ժամանակ, խիստ ազատ եղանակաւ մը կը Թարգմանէ:

Վերջապէս երբեմն ալ ընազրի կը փոխէ իր հրէայ վարպետներուն խիստ դիւրութեամբ ընդունուած ուրբիական ասանդութեանց ազդեցութեան տակ, կամ հոն կը ներմուծէ իր աստուածաբանա-

կան յատուկ զաղափարները: Այս վերջին ուղղութիւնը կը հաստատուի մանաւանդ մեսիայութեան նիւթին մէջ ուր ան պատասխանատու է շեշտած ըլլալուն, և թէ ոչ հնարած, քանի մը հատուածներու միտական իմաստը:

Անկատարելութեան այս զանազան աղբիւրներուն պէտք է անելոյնի այն աճապարանքը որով իր բազմադիմի զբաղումներովը հանդերձ Յերոնիմոս կատարած է իր Թարգմանութիւնը, գոնէ քանի մը զիրգերուն: Այսպէս է որ Թարգմանած է Տովբիթը մէկ օրուան մէջ և Յուդիթը մէկ գիշերուան մէջ: Երբ հրէայ մը բարձր ձայնով իրեն կը Թարգմանէր այս երկու գիրքերուն ընազրի երբայեցեղէնի, ան անմիջապէս լատիններէն զայն կը զրուցարէր: Անոր համար այս զրքերուն Թարգմանութիւնը իր գործին ամենէն ազատն է:

Նոյնպէս ան երեք օրուան մէջ Թարգմանած է Առականը, Ժողովողը և Երգ երգոցը, ինչ որ արգելք մը չէ եղած այս երեք գրուածները յարաբերաբար կատարեալ գործ մը ընկելու:

Յերոնիմոս յետոյ իր շատ մը թերիւնները սրբագրած է իր մեկնութիւններուն մէջ:

ՄԿՐՏԻՉ ԵՊՍ. ԱԶԱՆՈՒՆԻ

ՅԱՐՁՆԱԲԵՐ ԵՒ ԵՍՏԻՐ

Երբ մարդս, իր բովանդակ կասարեկութեան հասած վիճակովը, կենդանիներուն նայինքն է, վերջինն է անոնց՝ երբ կ'ապրի առանց արդարութեան: Չկայ, արդարեւ, աւելի ճիշտապէս թան մը քան զինեալ անարդարութիւնը: Բայց մարդը թնութեան ընդունած է իմաստութեան և առաքինութեան գեղեցիկ, զորս պարտի գործածել աւելի իր յոյժ կիբեռուն դիմ: Ուսանց առաքինութեան, անեկն զորմնայ ու վայրագ եակն է ինքը, ու քաղցի և արտիմնի անսանձութեան թնութեան զոս ուրիշ թան մը չունի: